

tím, že dal i svým právním zástupcem intervenovati u společného bytového úřadu a že předložil důkaz o tom, že družstvo dává bytovému úřadu k použití po rozumu § 9 zákona čís. 592/1919 dvě náhradní místnosti. Odvolací soud správně dovodil, že za stavu věci, jak byl v tomto případě, nelze žalobci podle § 1297 obč. zák. přičítati k vině, že další zábor bytů odvrátil dobrovolným pronájmem jedné místnosti ze svého bytu švýcarskému konsulovi. Nezadal tudíž žalobce tímto činem právu podle § 26 stanov mu příslušejícímu, a ježto nebylo na účet žalobcova nároku použito dvou náhradních místností v novostavbě žalovaného družstva bytovým úřadem, byl zásadně žalobce i na dále oprávněn od družstva žádati, by mu dvě místnosti dalo k použití. Také skutečně vyhradil si žalobce dopisem ze dne 4. ledna 1922 nárok na vrácení složených peněz a na tento dopis odpovědělo žalované družstvo dopisem ze dne 23. února 1922, že mu nemůže dáti žádané dvě místnosti k použití, ježto nemá v novostavbách samostatné dvě místnosti. Když pak žalované družstvo je již v likvidaci a nemůže vyvinovati další činnost nesouhlasící s účelem likvidace, a když tedy nelze počítati s tím, že snad v dalších novostavbách budou dvě samostatné místnosti, jež by mohly býti dány žalobci k použití, odpadl právní důvod, pro který družstvo snad ještě by mohlo zadržovati drahotní stavební příspěvek žalobcem složený a žalobce jest podle § 1435 obč. zák. oprávněn žádati jej zpět. Když pak tento nárok žalobou byl již uplatněn, bylo by nezávažno, že žalované družstvo prý za sporu — jak v dovolání přes zákaz novot podle § 482 c. ř. s. uvádí, — projevilo ochotu závazek svůj splniti. Vzhledem k uvedenému jest nezávažno, zda a jaké byly u žalobce prováděny zábory bytů před upsáním členských podílů, dále že jednotlivým členům nebyly v novostavbě vyhrazeny zvláštní místnosti, že družstvo si osobuje právo volně nakládati s místnostmi, jimiž bytový úřad nedisponoval, že počet a rozdělení bytů v družstevních domech nebyl v přímé souvislosti s počtem členů a jimi upsaných místností a že všechny pronájmy děly se za stejnou činži. Totéž platí i o tom, že příspěvků a závodních podílů použito bylo k stejnému účelu, t. j. k investování do domu, na němž žalobce má stejnou účast jako ostatní členové. Konečně nezávažny jsou i rozpory se spisy, které žalované družstvo podle § 503 čís. 3 c. ř. s. vytýká. Vzhledem k dalším vývodům dovolacím jest ještě žalované družstvo odkázati na důvody napadených rozsudků, v nichž správně dovozeno, že pro tento spor nemá významu, jak rozhodnuto bylo o nároku na náhradu 100.000 Kč, žalobcem k započtení proti nároku dovolaujícího se družstva svého času uplatňovaný.

Čís. 8084.

Syndikátní ručení.

Vyplatil-li soudce zbytek rozvrhovaných peněz, složených k soudu, dlužníku, ač měl v rukou oznámení skladatele, došlé po rozvrhovém roku, že na rozvrhovaných penězích jsou zaznamenány (naň vedeny) exe-

kuce též pro pohledávky, na něž nebyl vzat při rozvrhu zřetel, neměl zbytek vydati dlužníku bez souhlasu těchto věřitelů. Učinil-li tak přece, přestoupil svou úřední povinnost.

(Rozh. ze dne 25. května 1928, Co I 3/28.)

Ředitelství pošt a telegrafů složilo k soudu ve smyslu § 1425 obč. zák. a § 307 ex. ř. odbytné pro Jana K-a. Soudce vydal část odbytného 10.000 Kč a ustanovil rok k rozdělení zbývajicího deposita na 23. července 1925, k němuž obeslal kromě dlužníka věřitele, kteří mu byli známi z exekučních spisů. V přípisu české finanční prokuratury, jenž došel exekučnímu soudu dne 8. srpna 1925, byla uvedena jména všech zástavních věřitelů, mezi nimi i záložny ve V. Usnesením ze dne 25. srpna 1925 rozvrhl exekuční soudce podstatu pouze mezi věřitele, kteří nabyli zástavního práva podle exekučních spisů, takže záložně ve V. nepřikázal ničeho. Žalobě, již se domáhala záložna ve V. na exekučním soudci a československém eráru zaplacení své pohledávky, *p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* (vrchní zemský soud v Praze) vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Jelikož skutkový základ odvolacího rozsudku není napaden, sluší při rozboru otázky správnosti právního posouzení věci vycházeti ze skutkového děje zjištěného prvním soudem. Podle něho připadl z částky rozvrhované usnesením okresního soudu ze dne 25. srpna 1925 na dlužníka Jana K-a zbytek 4.325 Kč, ježž mu žalovaný soudce František L. usnesením ze dne 1. září 1925 poukázal k výplatě, a bylo již toho dne, od 24. srpna 1925, v rukou žalovaného Františka L-a podání České finanční prokuratury ze dne 8. srpna 1925, jímž soudu oznámila, že na penízi 19.719 Kč, jež poštovní správa složila k soudu, jsou zaznamenány pokud se týče vedeny exekuce mimo jiné též pro pohledávku 1.349 Kč žalobkyně, záložny ve V. Obeznamiv se podle zákonné povinnosti (§ 47 soud. instr.) s obsahem a smyslem tohoto podání, nemohl soudce míti pochybnosti, že žalobkyně nabyla na složené částce, byť i podle stavu soudních spisů snad nikoli exekučního, ale přece alespoň smluvního zástavního práva, musil si uvědomiti jednak, že zástavní právo vázající na pohledávce složením její částky k soudu přechází na složenou částku, jednak dosah předpisů o zániku zástavního práva a nesměl ji proto Janu K-ovi bez svolení žalobkyně vydati, neměl-li býti zvrácen na újmu žalobkyně účel, pro který poštovní erár částku složil k soudu, by totiž byla odejmuta dosahu dlužníkovu a zabezpečena všem věřitelům, pro něž na ní byly poznamenány, pokud se týče vedeny exekuce. Nejde na tom, zda šlo o řízení exekuční či nesporné. I kdyby bylo šlo o exekuční řízení a soud by byl podle předpisů §§ 285/287 a 210 ex. ř.

snad nesměl míti ohled k přihláškám došlým až po rozvrhovém roku, nebyl by soud býval prost povinnosti, přihlížeti k obsahu pozdějšího podání, v kterém osoba, jež rozvrhovanou částku složila, erár, oznamuje nového, původně nejmenovaného věřitele, jehož domnělé nebo tvrzené zástavní právo se prý k složené částce vztahuje. Vždyť pouhým, třebaže snad i pravoplatným výrokem rozvrhového usnesení, že jistá částka má jako zbytek (hyperocha) býti vydána dlužníkovi, nezanikla pro jeho věřitele možnost zástavní právo — ať smluvní ať soudcovské — na částce té uplatniti, pokud tato částka není skutečně vyplacena. Žalovaný František L. měl tudíž i jako exekuční soudce přihlížeti k dodatečnému podání poštovní správy a měl proto, i kdyby se jinak, pokud šlo o ostatní při rozvrhovém roku známé věřitele, byl — ať právem či neprávem — pokládal za vázaného svým rozvrhovým usnesením, zadržení alespoň domnělou hyperochu, totiž částku, jež jako věřiteli nevyčerpaný zbytek měla připadnouti dlužníkovi, neboť ten nemohl z rozvrhového usnesení nabýti práva, by domnělá hyperocha byla vyňata ze všeho dosahu jeho věřitelů a zejména oněch, jež měli na složené částce — třebaže ještě výslovně neuplatňované — zástavní právo. K témuž výsledku se dochází, má-li se za to, že šlo o nesporné řízení. I tu bylo samozřejmou, již povahou věci uloženou povinností soudcovou, by právě naznačený domnělý zbytek připadnuvší dlužníkovi nepoukázal, nýbrž zadržel, jakmile seznal, že tu je nový, původně neznámý a proto v rozvrhovém usnesení ani nezmíněný věřitel, jehož pohledávka podle oznámení finanční prokuratury byla zajištěna na složené částce a byla též spolupříčinou, pro niž rozvržená částka byla složena k soudu. Žalovaný soudce František L. neosvědčil tudíž ani tak ani onak rozvahu a opatrnost, t. j. snaživost, již mu § 47 soud. instr. ukládal, nýbrž jednal nedbale. Přestoupil tudíž ve výkonu svého úřadu svou úřední povinnost za všech okolností. Toto přestoupení jeho úředních povinností mělo za následek porušení práva žalobkyně, neboť ta měla i bez ohledu na tvrzené pořadí alespoň nárok, aby z částky i pro ni k soudu složené došla k zaplacení, pokud částka ta stačí, nedošla však k zaplacení, ačkoli dlužníkovi byl vydán zbytek, dokonce větší než její pohledávka. Že žalobkyně škodu skutečně utrpěla, odvolání samo výslovně uznává. Příčinná souvislost mezi touto její škodou a přestoupením úřední povinnosti soudcem Františkem L-em je beze všeho jasna, neboť kdyby byl, přihlížeje k nároku žalobkyně, částku Janu K-ovi připadlou zadržel a s ní naložil, jak odpovídalo stavu věci a ještě včas — před výplatou — mu oznámenému nároku žalobkyně, byla by žalobkyně došla úplného zaplacení. Škodě své nemohla žalobkyně zabrániti ani přípustnými opravnými prostředky, neboť zvěděla o rozvrhu složené částky teprve, když tato byla již vyčerpána a zejména i domnělá hyperocha byla dlužníkovi K-ovi vydána. Jsou tu proto všechny předpoklady syndikátního ručení, i když se věc posuzuje jen co do tohoto obmezeného výseku činnosti soudce Františka L-a, a netřeba proto již zkoumati, zda a pokud se dopustil porušení své úřední povinnosti i v ostatních směrech, v nichž odvolání napadá kladnou odpověď odvolacího soudu na tuto otázku jako právně mylnou.